

Hirvikantojen säätely

Tulevan kauden hirvien kaatolupia haetaan huh-tikuussa. Reilu lupamittaus varmistaa hirvikannan hallintaa.

Hirvikanta oli suurimmi-laan 2000-luvun alussa, jolloin se oli kaksinkertainen nykyiseen verrattuna. Tuolloin hirvien aiheuttamat metsätuhot olivat suuret, mutta hirvikanta saatiin alennettua metsästästä lisäämällä. Hirvikantaa pitää tarkkailla, että kanta ei lähde hallitsemattomaan nousuun liian alhaisten kaatomäärien vuoksi.

Suomessa on 59 hirvitalo-usaluetta, ja kanta saattaa vaihdella suuresti alueen sisäl-lä. Hirvet liikkuvat laajoilla alueilla, joten kanta voidaan hoitaa vain suurilla pinta-aloilla. Alueelliset riistan-uvostot suosittelevat hirvikannan suuruudeksi koko maassa 65 000-89 000 hirveä jahti-kauden jälkeen.

Kokonaisuutena Suomen hirvikanta on melko hyvin hallinnassa. Viime vuonna tavoitellut hirvitiheydet eivät kuitenkaan toteutuneet kaik-kialla, vaan hirvikanta on jää-nyt monella alueella suosituksia korkeammaksi.

Päijät-Hämeessä hirvitihe-ys on noin 3,6 hirveä/1000 ha tavoiteteheyden ollessa 2,5 - 3,0 hirveä/1000 ha.

Lupapankkiin riittävä reservi

Kasvanut hirvikanta näkyy vaurioiden taimikoissa. Suomen metsissä hirvien aiheuttamia tuhoja on havaittavissa miljoonnan hehtaarin alalla. Vahinkojen ennakkotorjunnan kannalta on tärkeää, että metsästästä painotetaan hirvitiheyden ja kaatolupia on riittävästi.

Tulevan jahtikauden hirvenpyyntilupia on haettava huhtikuun loppuun mennessä. Pyyntiluvat myöntää Suomen

riistakeskus.

Nyt on tärkeää, että kaatolupia anotaan riittävästi, reippaasti yli arvioidun kaatotarpeen. Lupapankin ideana on, että lupia anotaan reserviin 20-30 % yli ennakoitujen kaatotarpeen. Jos syksyllä ilmenee, että hirvikanta olikin ennakoitua suurempi, on lupapankista otettavissa kaatolupia joustavasti.

Päijät-Hämeessä hirvitiheys on 3,6 hirveä/1000 ha tavoiteteheyden ollessa hirven verran alhaisempi.

Reijo Ikonen

Lisää hirvilupia

Joustavuutta hirvilupien myöntämiseen, tammi-kuulle jatkettu metsästyskausi ja toimiva korvausjärjestelmä. Näillä keinoin MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja Mikko Tirola tehostaisi hirvikannan säätelyä.

Tirolan mielestä nykyinen metsätalous takaa hirville niin runsaasti ravintoa, että ilman metsästästä hirvikanta kasvaisi sietämättömälle tasolle.

- Metsästäjät ovat metsänkasvatukselle välttämättömiä. Hirvien aiheuttamia tuhoja on jo miljoonalla metsähehtaarilla ja kuusta on istutettu liian karuille maille kymmenien tuhansien hehtaarien aloilla. Liikennevahingotkin ovat kasvaneet yli 10 prosentilla parin viime vuoden aikana, Tirola listaa.

Muutaman tasaisemman vuoden jälkeen vaikuttaa siltä, että metsästyksen jälkei-

nen talvikanta jäi tavoiteltua suuremmaksi monilla hirvitalo-alueilla. - Tuntuu, että taas ollaan kannansäätelyssä myöhässä. Tämä ennustaa lisääntyviä taimikkotuhoja ja vihaisempia metsänomistajia, Tirola huolehtii.

Riittävästi lupia hakuun

- Keväisin on vaikuttamisen paikka, kun riistanhoitoyhdistykset pitävät kokouksiaan. On tärkeää, että hirviporukat

anovat tulevalle kaudelle lupia reilusti, jotta välttytään taas konfliktilta maanomistajien ja metsästäjien kesken.

Tirolan mukaan myös paine metsästysvuokrien käyttöön-ottoon on kasvamaan päin. - Toivottavaa olisi, että voisimme jatkaa talonpoikaisella metsästyssurveisiin perustuvalla jahtikulttuurilla, jossa maanomistajat tyytyvät siihen, että metsästysoikeus annetaan lähes korvauksetta. Samalla metsästyssurat sitoutuvat pitämään hirvikannan sellaisena, että se ei vaaranna kannattavaa metsätaloutta.

Joustavuutta hirvilupien myöntämiseen

Hirvilupia voisi myöntää lisää kesken metsästyskauden, jos kanta-arviot ovat menneet pieleen. Monien riistanhoitoyhdistysten alueella on käytössä lupapankkijärjestelmä ja OmaRiista-palvelu parantaa kanta-arvion luotettavuutta.

- Hämmästelen silti hirvilupaprosessiin joustamattomuutta: vaikka laajasti tunnustetaan, että kanta ei kyetä arvioimaan oikein, ei jahtikauden aikana voida anoa lisää lupia yli pankkihirvikiintiön, Tirola peräänkuuluttaa.

Korvausjärjestelmä uusiksi

Tirola kritisoi myös hirvituhojen korvausjärjestelmää. - Järjestelmä on erittäin vaikeaselkoinen eikä korvaa taimik-

kothuhoja läheskään aiheutuneiden vahinkojen mukaisesti.

- Kuvaavaa on, että metsästäjiltä on kerätty pyyntilupamaksuja 3 miljoonan euron edestä, mutta metsätuhoja on korvattu vain puolella miljoonalla eurola, Tirola ihmettelee.

Tänä keväänä tilanne on paranemassa. MTK on ollut mukana korvausjärjestelmän uudistamisessa. - Arvioisin, että korvaustasot nousevat uudistuksen myötä lähes kolmanneksella, lupaillee Tirola.

Anne Rauhamäki

Mari Sarvaala

Tirolan teesit hirvikannan hoitoon

1) Lupia pitäisi anoa ja myöntää runsaammin ja metsästyskauden puolivälin tarkastelussa arvioida todellinen tilanne. Säätelyn purku tulisi ulottaa myös hirvilupaprosesseihin. Kun nähdään, että kanta-arviot ovat menneet pieleen, pitää pystyä reagoimaan ja tarvittaessa myöntämään lisää lupia.

2) Metsästyskauden jatkamista tammi-kuun loppuun olisi myös syytä kokeilla ainakin talvitiheyden alueilla.

3) Piikkirajoitukset ja kaatolupien

kiintiöiminen liian tarkasti ovat hankaloittaneet metsästyksiä. Suositusten pitäisi riittää. Viime vuosina on pyritty oikaisemaan vahvasti naarasvoittoista hirvikantaa. Naaraan vasasuojan kriminalisoinnin poistaminen rikoslaita sai maanomistajien vahvan tuen. Kannan rakenteen oikaisussa on riistakeskuksen ohjaus mennyt kuitenkin turhan pitkälle.

4) Toimiva korvausjärjestelmä ja pyyntilupamaksun kannustava hinnoittelu voisivat olla avain tasaisempaan hirvikantaan.